

Uvolňování žáků z tělesné výchovy

Výzkumná zpráva 2025

23. června 2025

Obsah

Uvolňování žáků z tělesné výchovy	1
Obsah	2
Seznam použitých zkratk.....	3
Slovník užitých pojmů	4
Úvodní slovo	5
Jak probíhal výzkum	6
Shrnutí.....	8
Právní úprava	9
1. Mezinárodní dokumenty	9
2. Vnitrostátní právní úprava	10
2.1 Obecná právní úprava	10
2.2 Školská právní úprava	11
2.3 Související zdravotnická legislativa.....	12
3. Nelegislativní dokument Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy	13
Výsledky výzkumu	15
1. Základní informace o počtech uvolňovaných žáků na základních školách	15
2. Charakter lékařských posudků a jejich role při uvolňování žáků z TV	17
3. Žáci s podpůrnými opatřeními v TV	23
4. Připomínky a komentáře základních škol k tématu uvolňování z TV	27
Závěr	29

Seznam použitých zkratek

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

PO – podpůrné opatření

ŠPZ – školské poradenské zařízení

TV – tělesná výchova

ZŠ – základní škola

Slovník užitých pojmů

Inkluzivní novela – novela školského zákona č. 82/2015 Sb., která přinesla několik zásadních změn v podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a také uložila státu povinnost tuto podporu financovat.

Lékařský posudek – posudek, který vydává registrující lékař žákům, kteří chtějí požádat o uvolnění z tělesné výchovy. Mezi jeho povinné náležitosti nepatří uvedení diagnóz, činností nebo situací, které jsou pro ně nevhodné.

Podpůrná opatření (PO) – definuje je školský zákon. Jsou to nezbytné úpravy ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, které odpovídají mimo jiné jejich zdravotnímu stavu. Školy je poskytují bezplatně.

Přiměřené úpravy – definuje je Úmluva o právech osob se zdravotním postižením. Jsou to nezbytné a potřebné změny a úpravy, které stát musí zajistit lidem s postižením, aby umožnil jejich inkluzivní vzdělávání.

Rámcový vzdělávací program – stanoví závazná pravidla pro tvorbu školních vzdělávacích programů na základních školách. V současné době se pracuje na jeho úpravě. I ta však do budoucna počítá s minimální časovou dotací pro tělesnou výchovu v rozsahu 2 hodiny týdně (v každém ročníku).

Školské poradenské zařízení (ŠPZ) – speciálně pedagogická centra a pedagogicko-psychologické poradny. Účelem těchto zařízení je poskytovat žákům, zákonným zástupcům a školám poradenské služby. Ty spočívají například v ověření toho, zda má žák speciální vzdělávací potřeby, doporučení vhodného podpůrného opatření nebo ve vyhodnocení jeho poskytování.

Uvolnění z vyučování tělesné výchovy – institut, který umožňuje řediteli základní školy, aby (plně nebo částečně) uvolnil žáka z vyučování TV na základě žádosti jeho zákonného zástupce. V případě uvolnění z vyučování po celé pololetí či delší dobu, je třeba předložit posudek registrujícího lékaře.

- **Částečné uvolnění z tělesné výchovy** – žáci dochází na hodiny tělesné výchovy a s výjimkou zakázaných cvičení se plně účastní výuky a jsou z ní klasifikováni. Učitel pro ně může zvolit jinou vhodnou tělesnou aktivitu nebo jinou náhradní aktivitu (například zapisování údajů, měření času, tvorba překážkové dráhy, ohlašování startu sportovní disciplíny aj.)
- **Úplné uvolnění z tělesné výchovy** – žáci v hodinách tělesné výchovy necvičí a nejsou z ní klasifikováni (na vysvědčení mají uvedeno „uvolněn/a“). Je-li tělesná výchova zařazena v rozvrhu mezi výuku ostatních předmětů, anebo neudělili-li rodiče souhlas k uvolnění z TV bez náhrady, škola jim zajistí náhradní způsob vzdělávání.

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami – žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění svých práv potřebuje, aby mu škola poskytovala podpůrná opatření.

Úvodní slovo

Analýza Univerzity Palackého v Olomouci¹ již v roce 2017 odhalila, že se uvolňování žáků často **nadužívá** a školy **nevyužívají jiné možnosti**, které jim právní úprava nabízí. Také upozornila na to, že současná legislativa není v souladu s ústavními předpisy a mezinárodními smlouvami. Doporučila proto, aby se od uvolňování zcela upustilo, nebo aby se alespoň kladl větší důraz na využívání podpůrných opatření.

Tématem se zabývala i bývalá veřejná ochránkyně práv Anna Šabatová, která v roce 2019 **vyzvala** Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy k **vytvoření metodického pokynu**. Jelikož k tomu nedošlo, poradní orgán ochránce pro oblast ochrany práv osob se zdravotním postižením v roce 2022 znovu upozornil ministerstvo na potřebu zabývat se touto problematikou.² Školy a lékaři i s přihlédnutím k **malé osvětě** stále nevěděli, jak mají správně postupovat. Nezbytnost odborné podpory se potvrdila i na setkání **u kulatého stolu**, které jsme k tématu uspořádali v říjnu 2024. **Ministerstvo** nyní vydalo očekávaný **metodický materiál pro školy** a školská zařízení,³ který by měl být prvním krokem na cestě ke změně praxe.

Na to, proč je důležité, aby se žáci účastnili tělesné výchovy, upozornila i tematická **zpráva České školní inspekce**⁴ z roku 2023. Ta zmiňuje, že žáci jsou v ní více iniciativní a aktivní než v jiných předmětech a také že **pohybové aktivity** přispívají k rozvíjení **jejich sociálních a emočních dovedností**. Mimo to uvedená tematická zpráva doporučuje, aby učitelé lépe přizpůsobovali výkonu **individuálním potřebám** žáků.

Z informací, které máme k dispozici, navíc vyplývá, že praxe škol a lékařů **pravděpodobně není v souladu s Úmluvou** o právech osob se zdravotním postižením, jejíž naplňování monitorujeme.⁵

Proto jsme se rozhodli provést vlastní výzkum na základních školách. Jeho cílem bylo zjistit, zda přetrvávají tyto problémy, jak školy uplatňují právní předpisy v praxi a zda postupují jednotně.

JUDr. Vít Alexander Schorm
zástupce veřejného ochránce práv

- 1 TOMOSZEK, Maxim a kol. Právní aspekty uvolňování žáků z tělesné výchovy: Stručný přehled hlavních problémů. [on-line]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, ©2017. [cit. 16. 6. 2025]. Dostupné z: https://www.apa.upol.cz/images/pravni_aspekty_uvolnovani.pdf.
- 2 VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV. Usnesení 2022-8 k uvolňování z tělesné výchovy. [on-line]. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, © 2022. [cit. 16. 6. 2025]. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/dokument/usneseni-2022-8-k-uvolnovani-z-telesne-vychovy/>.
- 3 MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Metodický materiál k zařazování žáků a studentů s potřebou podpory do tělesné výchovy. [online]. Praha: MŠMT, 2025., 16. 4. 2025 [cit. 16. 6. 2025]. Dostupné z: <https://msmt.gov.cz/mladez/metodicky-material-k-zarazovani-zaku-a-studentu-s-potrebou>.
- 4 ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE. Tělesná zdatnost žáků na základních a středních školách: výuka tělesné výchovy a podpora pohybových aktivit [on-line]. Praha: Česká školní inspekce, 18. 4. 2023 [cit. 16. 6. 2025]. Tematická zpráva. ISBN 978-80-88492-27-6. Dostupné z: https://csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2023_p%C5%99%C3%AADlohy/Dokumenty/TZ_Telesna-zdatnost-zaku-na-ZS-a-SS_final.pdf.
- 5 Srov. § 1 odst. 7 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv.

Jak probíhal výzkum

Výzkum jsme provedli formou elektronického **dotazníkového šetření**, které probíhalo od 3. 6. do 15. 7. 2024.

Naším cílem bylo získat odpovědi alespoň od 350 základních škol, aby byl výsledek našeho výzkumu reprezentativní. Proto jsme oslovili 450 náhodně vybraných veřejných, soukromých a církevních základních škol z rejstříku MŠMT.⁶ Speciální školy jsme do výzkumu nezahrnuli.

Školy jsme vybírali napříč Českou republikou. Snažili jsme se přitom zohlednit to, aby jejich počet odrážel množství základních škol, které se nachází v jednotlivých krajích.

Do výzkumu se nakonec zapojilo **349** základních škol.⁷ Jejich konkrétní zastoupení ukazuje Tabulka 1.

Tabulka 1: Zastoupení základních škol

KRAJ	Počet respondentů (ZŠ)
Hlavní město Praha	25
Jihočeský kraj	28
Jihomoravský kraj	32
Karlovarský kraj	11
Kraj Vysočina	26
Královéhradecký kraj	21
Liberecký kraj	20
Moravskoslezský kraj	37
Olomoucký kraj	25

6 MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Informační systém vzdělávání – školský rejstřík [on-line]. Praha: MŠMT, [cit. 16. 6. 2025]. Dostupné z: <https://isv.gov.cz/rssz/prehled>.

7 Výběrová chyba odpovídá 4,95 %. Jde o chybu za příčiněnou působením náhody při výběru vzorku (jinými slovy chybu, která vzniká kvůli tomu, že není zkoumán celý základní soubor, ale pouze jeho část).

Pardubický kraj	23
Plzeňský kraj	21
Středočeský kraj	33
Ústecký kraj	25
Zlínský kraj	22
CELKEM	349

Shrnutí

---

1. Uvolňování žáků z tělesné výchovy představuje **běžnou praxi mnoha základních škol**.

Přibližně polovina škol (48 %) měla ve druhém pololetí školního roku 2023/2024 zkušenost s uvolňováním žáků z TV. Z celkového počtu uvolněných žáků byly dvě třetiny uvolněny plně a třetina částečně.

Protože naprostá většina žáků je schopna účastnit se tělesné výchovy alespoň částečně, považujeme toto zjištění za nepříznivé.

2. Některé uvolňující lékařské posudky obsahují **diagnózy**, jiné nikoliv.

Asi třetina škol (33 %) odpověděla, že lékaři ve svých posudcích neuvádějí diagnózy. Více než čtvrtina škol (27 %) naopak uvedla, že posudky obsahují diagnózy vždy, a podobný podíl škol (24 %) odpověděl, že se s diagnózami setkává ve většině lékařských posudků.

Tato nejednotnost je z našeho pohledu nežádoucí. Právní úprava neukládá lékařům povinnost uvést údaj o diagnóze. Naopak, je to možné pouze tehdy, pokud s tím souhlasí zákonní zástupci žáka. Za více opodstatněné pokládáme v posudcích spíše uvádět nevhodné situace a aktivity.

3. S podobně nejednotnou praxí se setkáváme ale také v případě **uvádění nevhodných situací a aktivit** v lékařských posudcích.

Téměř dvě pětiny škol (39 %) uvedly, že lékařské posudky nikdy neobsahují aktivity či situace, které jsou pro žáka nevhodné. Jen asi pětina škol (19 %) odpověděla, že všechny posudky, s nimiž se setkávají, tyto informace obsahují.

Přestože právní úprava nevyžaduje, aby registrující lékař uváděl ve svém posudku informace o tom, jaké situace a aktivity jsou pro žáky nevhodné, domníváme se, že je žádoucí, aby o nich školy věděly, a mohly tak přizpůsobit hodiny TV potřebám konkrétního žáka.

Mnohé oslovené školy ostatně také v rámci výzkumu zmínily, že by tyto údaje uvítaly, a to ze stejných důvodů.

4. Základní školy **spíše přistupují k uvolnění** žáků z tělesné výchovy, než aby jim poskytl podpůrná opatření.

Alespoň jednomu žákovi poskytuje některé z podpůrných opatření necelá třetina škol (29 %).

Školy průměrně zajišťují podpůrná opatření v TV jen jednomu žákovi z dvou set (0,5 %). Žáků s postižením je přitom na školách nepoměrně více (9,7 %).

Ukazuje se tedy, že začleňování do hodin tělesné výchovy má stále rezervy.

5. Základní školy nejčastěji poskytují tato **podpůrná opatření**: využívání asistenta pedagoga (83 % škol poskytujících PO) a dále úpravu organizace, obsahu, hodnocení forem a metod vzdělávání (63 % škol poskytujících PO).

Právní úprava

V této kapitole se věnujeme právní úpravě, která se dotýká práv žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v tělesné výchově kvůli jejich postižení nebo nepříznivému zdravotnímu stavu.

Rámcový vzdělávací program pro základní školy považuje tělesnou výchovu za stejně důležitý předmět jako ostatní. Právo účastnit se tělesné výchovy je tedy součástí **práva na vzdělání**. Veškeré právní závazky je proto nutné vnímat i v kontextu povinnosti státu zajistit všem žákům přístup k tělesné výchově.

V první části se zabýváme mezinárodními dokumenty, které zaručují právo na inkluzivní vzdělávání. Ve druhé části podrobněji popisujeme vnitrostátní právní úpravu, respektive antidiskriminační předpisy, školskou úpravu a zdravotnickou legislativu. Ve třetí části stručně informujeme o nelegislativním dokumentu MŠMT, který podporuje inkluzivní přístup ve vzdělávání.

1. Mezinárodní dokumenty

V řadě mezinárodních dokumentů, k jejichž dodržování se Česká republika zavázala, se uvádí, že každý má právo na vzdělání. Mezi takové dokumenty řadíme zejména Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech,⁸ Úmluvu o právech dítěte,⁹ Dodatkový protokol (Protokol č. 1) k Evropské úmluvě o lidských právech¹⁰ a Listinu základních práv Evropské Unie.

V případě práva na vzdělání pro lidi s postižením je třeba speciálně zmínit **Úmluvu o právech osob se zdravotním postižením**.¹¹ Česká republika se jejím přijetím zavázala k tomu, že zajistí rovný přístup ke vzdělání¹² a podmínky pro inkluzivní vzdělávání pro všechny žáky s postižením.¹³ Má proto povinnost:

- napomáhat rozvoji potenciálu žáků s postižením, smyslu pro vlastní důstojnost a uvědomění si vlastní hodnoty,
- podporovat rozvoj osobnosti, nadání, kreativity a fyzických i duševních schopností žáků s postižením, co nejvíce to jde,
- zajistit účinné zapojení žáků s postižením do života ve společnosti.

---

8 Článek 13 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, vyhlášeného pod č. 120/1976 Sb.

9 Článek 28 Úmluvy o právech dítěte, vyhlášené pod č. 104/1991 Sb.

10 Článek 2 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhlášeného společně s Úmluvou pod č. 209/1992 Sb.

11 Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením, vyhlášená pod č. 10/2010 Sb. m. s.

12 Článek 5 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.

13 Článek 24 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.

Současně musí stát zajistit, aby:

- žáci s postižením nebyli vyloučeni z povinného a bezplatného základního vzdělávání,
- žáci s postižením se vzdělávali v místě, kde žijí, a toto vzdělání bylo začleňující, kvalitní a bezplatné,
- školy poskytly žákům s postižením přiměřené úpravy podle jejich individuálních potřeb a nezbytnou podporu pro jejich efektivní vzdělávání,
- žáci podporu dostávali v prostředí, které umožňuje jejich co možná největší vzdělávací pokroky a sociální rozvoj.

Česká republika ratifikovala všechny tyto mezinárodní dokumenty. Jsou tedy součástí našeho právního řádu a podle článku 10 Ústavy mají **přednost před českými zákony**. Dodržování těchto dokumentů a ochranu práv v nich uvedených pomáhají zajišťovat Evropský soud pro lidská práva a mezinárodní výbory, které byly pro tento účel vytvořeny.¹⁴

2. Vnitrostátní právní úprava

2.1 Obecná právní úprava

Právo na vzdělání je zaručeno v **Listině základních práv a svobod**,¹⁵ která je součástí ústavního pořádku. Jedná se tedy o právní předpis nejvyšší právní síly.

V oblasti školství je důležitý také **antidiskriminační zákon**,¹⁶ který **zaručuje právo na rovné zacházení a zakazuje diskriminaci**, a to jak přímou, tak nepřímou.¹⁷ Tento zákon současně stanoví, že lidé s postižením mají právo na přijetí **přiměřených opatření**.¹⁸

---

14 Srov. například ÚŘAD VYSOKÉHO KOMISAŘE OSN PRO LIDSKÁ PRÁVA. Výbor pro práva osob se zdravotním postižením [on-line]. Ženeva: OHCHR, ©2024 [cit. 16. 6. 2025]. Dostupné z: <https://www.ohchr.org/en/treaty-bodies/crpd>.

15 Článek 3 odst. 1 a článek 33 Listiny základních práv a svobod, vyhlášené pod č. 2/1993 Sb.

16 Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon).

17 Přímou diskriminací je dle § 3 odst. 2 antidiskriminačního zákona jednání, včetně opomenutí, kdy se s jedním člověkem zachází méně příznivě kvůli jeho postižení, než se zachází nebo (by se) zacházelo s jiným člověkem ve srovnatelné situaci.

Pod nepřímou diskriminací pak § 3 antidiskriminačního zákona rozumí jednání nebo opomenutí, kdy na základě zdánlivě neutrálního ustanovení, kritéria nebo praxe je člověk mj. z důvodu svého postižení znevýhodněn oproti ostatním. Nepřímou diskriminací není, pokud je možné je objektivně odůvodnit legitimním cílem a prostředky k jeho dosažení jsou přiměřené a nezbytné.

18 Termín dle § 3 antidiskriminačního zákona. Pokud přiměřené opatření povinný subjekt ve vztahu k člověku s postižením neuplatní, dopustí se nepřímé diskriminace, ledaže by takové opatření představovalo nepřiměřené zatížení, které zákon rovněž definuje.

2.2 Školská právní úprava

Stěžejní roli v této oblasti hraje školský zákon.¹⁹ Ten díky **inkluzivní novele** z roku 2016 zajišťuje rovný přístup ke vzdělávání pro všechny žáky, včetně těch se speciálními potřebami.

Předpis zakotvuje několik **základních východisek** pro zajištění rovného přístupu ke vzdělávání. Ty stanoví, že:

- nelze odepřít přístup ke vzdělávání kvůli zdravotnímu stavu,
- vzdělávání musí být založené na vzájemné úctě, respektu, názorové snášenlivosti, solidaritě a důstojnosti,²⁰
- škola má pomáhat žákům rozvíjet jejich schopnosti, sociální dovednosti, mravní a duchovní hodnoty,²¹
- školy musí při vzdělávání zohlednit základní fyziologické potřeby žáků. Měly by tedy vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a zabránovat vzniku sociálně patologických jevů.²²

Školský zákon vyžaduje, aby žáci s postižením měli zajištěnou potřebnou podporu při vzdělávání vždy, a to prostřednictvím některého z **podpůrných opatření**, kterým se budeme věnovat níže. Škola nemůže odmítnout jejich poskytnutí s odůvodněním, že by jí tím vznikla nepřiměřená zátěž, na rozdíl od obecné úpravy v antidiskriminačním zákoně.²³ Zajišťuje tedy žákům ještě **vyšší úroveň ochrany**.

2.2.1 Inkluze žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Tělesná výchova je stejně důležitou součástí vzdělávacího procesu jako jiné předměty. Proto se i v ní musí uplatňovat **inkluzivní vzdělávání**.

Žák může navštěvovat **speciální školu** pouze na základě **žádosti** svých rodičů.²⁴ To znamená, že každý žák má **právo** se vzdělávat **v běžné škole**. Pokud má žák speciální potřeby, škola by je měla zajistit především prostřednictvím **podpůrných opatření**. Ty se poskytují **bezplatně**.²⁵

Mezi podpůrná opatření patří například využití asistenta pedagoga; použití kompenzačních a speciálních pomůcek; úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání

---

19 Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

20 Ustanovení § 2 odst. 1 školského zákona.

21 Ustanovení § 2 odst. 2 školského zákona.

22 Ustanovení § 29 odst. 1 školského zákona.

23 Ustanovení § 16 odst. 1 a 2 školského zákona.

24 Srov. § 16 odst. 9 školského zákona.

25 Srov. § 16 odst. 1 školského zákona.

a školských služeb; využívání komunikačních systémů neslyšících nebo poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených.²⁶

Pro lepší představu si jako podpůrné opatření můžete představit například ozvučený míč, sportovní vozík, přizpůsobení cviků či formy podávaných informací, zařazení relaxačních chviliek nebo využití pomůcek umožňujících alternativní komunikaci.

Školský zákon rozeznává pět stupňů PO. Podpůrná opatření **prvního stupně** může škola poskytovat i **bez doporučení** školského poradenského zařízení. Naopak ta **ostatní** může uplatnit pouze **s doporučením** ŠPZ.²⁷

Řadu dalších pravidel pro poskytování podpůrných pomůcek stanoví kromě školského zákona také vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.²⁸

2.2.2 Uvolňování žáků z tělesné výchovy

Uvolňování žáků z tělesné výchovy se věnuje **§ 50 odst. 2 školského zákona**, který stanoví: „Ředitel školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka na žádost jeho zákonného zástupce zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; zároveň určí náhradní způsob vzdělávání žáka v době vyučování tohoto předmětu. V předmětu tělesná výchova ředitel školy **uvolní** žáka z vyučování na základě **posudku** vydaného registrujícím lékařem, pokud má být žák uvolněn na pololetí školního roku nebo na školní rok. Na první nebo poslední vyučovací hodinu může být žák uvolněn se souhlasem zákonného zástupce bez náhrady.“

Toto ustanovení je nutné vykládat tak, že ředitelé školy mají povinnost, nikoli možnost, uvolnit žáka z tělesné výchovy po předložení posudku od lékaře. Máme však poznatky o tom, že někteří ředitelé ho kvůli první větě interpretují špatně, respektive mají za to, že rozhodnutí o uvolnění žáka z TV závisí pouze na jejich uvážení.

Současně je třeba zdůraznit, že pokud by mělo dojít k uvolnění žáka z TV jen na krátkou dobu (tj. kratší časový úsek než jedno školní pololetí), tato pravidla se neuplatní.

2.3 Související zdravotnická legislativa

Podstatnou úlohu v procesu uvolňování žáků z TV sehrávají **registrující lékaři**, kteří vydávají pro školy závazný **posudek** na období nejméně jednoho školního pololetí.

Lékaři by se měli při jeho zpracování řídit **zákonem o specifických zdravotních službách**.²⁹ Ten po nich vyžaduje, aby se vždy zabývali:

- výsledky lékařské prohlídky žáka,

²⁶ Ustanovení § 16 odst. 2 školského zákona.

²⁷ Srov. § 16 odst. 2 školského zákona.

²⁸ Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

²⁹ Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách.

- výpisem jeho zdravotnické dokumentace, jakož i
- náročností tělesné výchovy a jejích podmínek nebo jejími nároky na zdraví žáka.³⁰

Kromě zákona o specifických zdravotnických službách je pro lékaře závazná i **vyhláška o zdravotní způsobilosti k tělesné výchově a sportu**,³¹ kterou vydalo Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s MŠMT.

Vyhláška obsahuje **dva druhy** podstatných **informací**.

Zprvée, vyhláška v příloze č. 2 uvádí seznam nemocí, stavů a vad („**diagnózy**“), které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost žáků v hodinách tělesné výchovy. Mezi takové diagnózy patří například poruchy pozornosti, skolióza, hluchota či obezita.

Zadruhé, vyhláška stanoví část **náležitostí lékařského posudku**, jimiž jsou:³²

- závěr o zdravotní (ne)způsobilosti, nebo zdravotní způsobilosti s podmínkou k tělesné výchově,
- uvedení konkrétního sportu nebo předmětu tělesná výchova,
- datum platnosti lékařského posudku.

Další náležitosti lékařského posudku najdeme ve **vyhlášce o zdravotnické dokumentaci**.³³ Ty jsou převážně formálního charakteru (například mezi ně patří identifikační údaje o lékaři a posuzovaném žákovi, pořadové číslo a datum vydání posudku aj.).³⁴

Ani jeden současný právní předpis **neukládá** lékařům povinnost uvést ve svém posudku výčet situací a aktivit, které jsou pro žáka nevhodné.

3. Nelegislativní dokument Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vydalo Strategii vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+. Jedním z jejích cílů je i **snížit nerovnost** v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit **maximální rozvoj** potenciálu žáků.³⁵

---

30 Srov. § 42 odst. 1 zákona o specifických zdravotních službách.

31 Vyhláška č. 391/2013 Sb., o zdravotní způsobilosti k tělesné výchově a sportu.

32 Ustanovení § 8, zákona o zdravotní způsobilosti k tělesné výchově a sportu.

33 Vyhláška č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci.

34 Tamtéž, v příloze č. 1.

35 MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+ [online]. Praha: MŠMT, [cit. 16. 6. 2025]. Dostupné z: <https://msmt.gov.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-2030>.

Ministerstvo se ve strategii zavázalo například:

- změnit obsah a metody vzdělávání a také vytvořit prostředí pro přizpůsobení výuky potřebám jednotlivých žáků,
- prosazovat větší využívání didaktických metod, které usnadňují výuku různorodých skupin žáků,³⁶
- finančně a metodicky podpořit propojení inovativních škol s těmi ostatními, aby jim mohly předávat své zkušenosti a příklady dobré praxe.³⁷

---

³⁶ Tamtéž, s. 28.

³⁷ Tamtéž, s. 29.

Výsledky výzkumu

V následující části podrobně popisujeme výsledky dotazníkového šetření. Ty jsme rozdělili do čtyř kapitol.

V první kapitole se věnujeme tomu, zda a v kolika případech základní školy přistupují **k uvolnění žáků z tělesné výchovy** a zda jde o uvolnění plné či částečné. V druhé kapitole se zabýváme **lékařskými posudky**. Konkrétně jsme se zaměřili na to, zda je školy vyžadují při uvolňování žáků z TV, jaké informace obsahují a jaká je jejich obvyklá platnost. Třetí kapitola pojednává o tom, zda školy poskytují žákům **podpůrná opatření v TV**, o jaká podpůrná opatření nejčastěji jde a jestli jsou školy v kontaktu se školským poradenským zařízením. V poslední kapitole uvádíme některé **připomínky a komentáře** základních škol k tématu uvolňování žáků z tělesné výchovy.

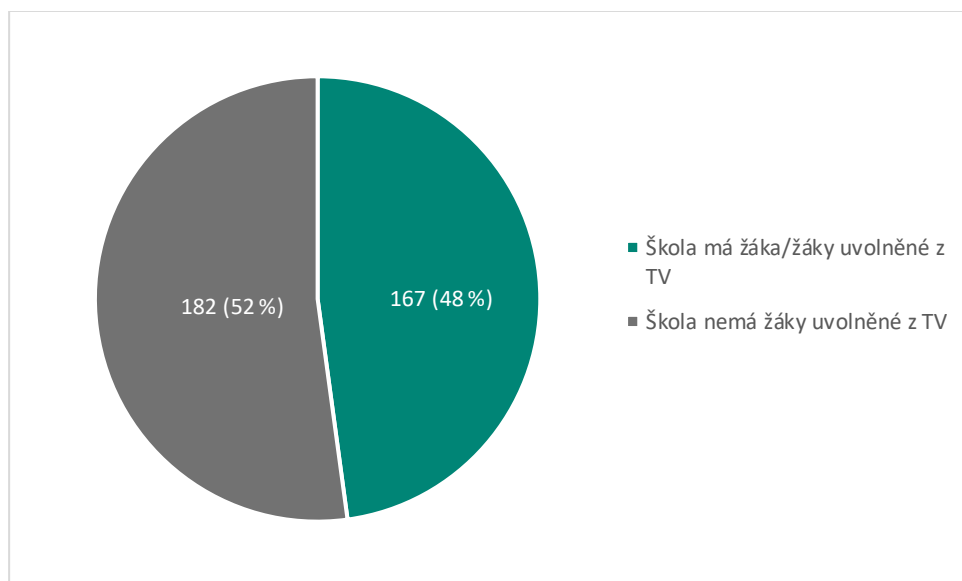
1. Základní informace o počtech uvolňovaných žáků na základních školách

V této kapitole předkládáme základní informace o tom, jak je na základních školách časté uvolňování žáků z TV a jaký je přibližně poměr mezi plně a částečně uvolňovanými žáky.

V první řadě nás zajímalo, zda jsou na základních školách žáci, kteří byli **minimálně po celé druhé pololetí 2023/2024** uvolnění z TV (graf 1).

Z odpovědí vyplynulo, že téměř polovina (48 %) škol v daném pololetí uvolnila z TV alespoň jednoho žáka.

Graf 1: Škola má žáky uvolněné z TV (N=349)

Znění otázky: „Máte na vaší škole žáky, kteří jsou po dobu celého druhého pololetí 2023/2024 uvolnění z tělesné výchovy?“

Škol, které uvedly, že uvolnily z TV alespoň jednoho žáka, jsme se dále ptali, o **kolik žáků** se jedná (graf 2).

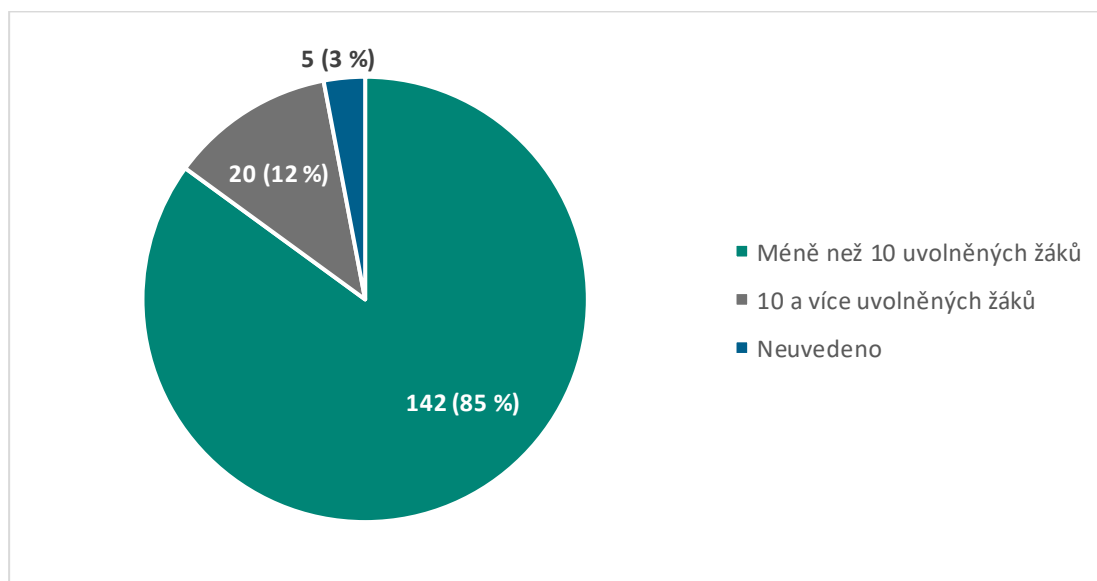
V naprosté většině škol (85 %) uvolnily jednotky žáků (méně než 10). Deset a více uvolněných žáků mělo jen lehce přes desetinu škol (12 %). Pět škol (3 %) na tuto otázku neodpovědělo.

Školy s deseti a více uvolněnými žáky z TV jsou téměř ve všech případech velké školy poskytující vzdělání více než 250 dětem. Jedinou výjimkou je škola se 160³⁸ žáky, která odpověděla, že uvolňuje 21 dětí (což odpovídá asi 13 % celkového počtu žáků na této škole).

Na druhou stranu jsme získali i odpovědi od velkých škol, které uvedly, že ve sledovaném období neuvolnily z TV žádného žáka (například školy s celkovým počtem 960 a 710 dětí).

Jiné školy uvolnily jen velmi malý počet žáků vzhledem ke své velikosti (například největší škola, které se účastnila výzkumu, vzdělávala ve sledovaném období 1060 žáků a uvolnila pouze pět z nich, což odpovídá přibližně jen polovině procenta).

Graf 2: Počet žáků uvolněných z TV na škole (N=167)

Znění otázky: „Kolik žáků je aktuálně na vaší škole uvolněno z tělesné výchovy po dobu celého druhého pololetí 2023/2024?“

Zajímal nás také **poměr plně a částečně uvolněných žáků** (graf 3).

Celkový počet uvolněných žáků na všech 349 zkoumaných školách je roven 861.³⁹

³⁸ Kvůli a nonymizaci základních škol uvádíme počty jejich žáků zaokrouhlené na desítky.

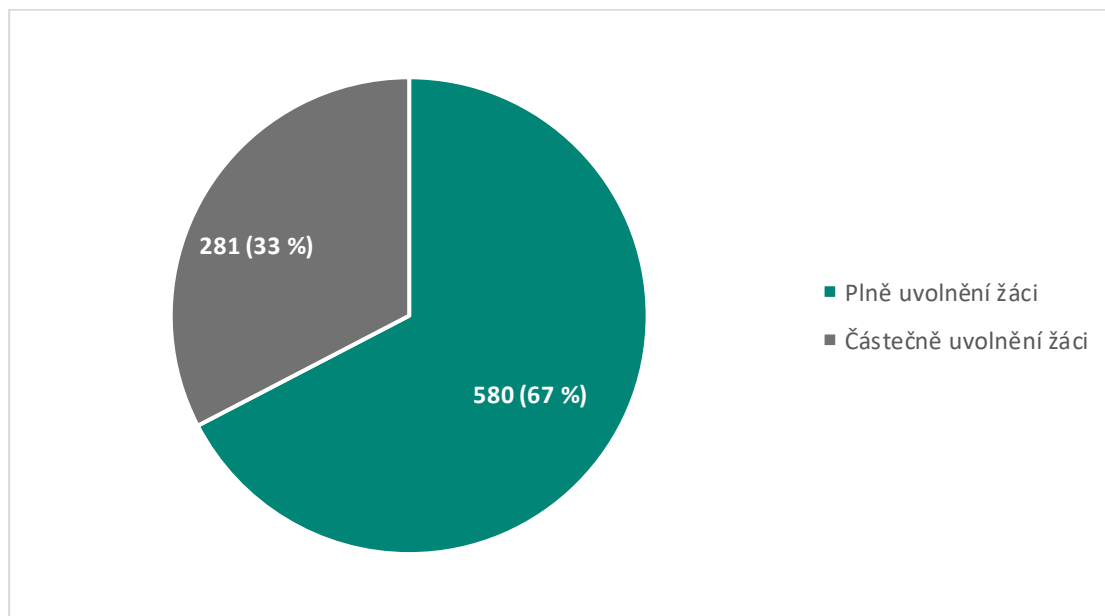
³⁹ Uvedených 861 uvolněných žáků (ať už plně či částečně) představuje necelé jedno procento (0,97 %) ze všech dětí vzdělávaných na 349 oslovených školách.

Výzkumný vzorek 349 škol zahrnoval celkem 88 913 žáků.

Zjistili jsme, že přibližně dvě třetiny žáků jsou uvolněny plně a asi jedna třetina částečně. Toto zjištění považujeme za nepříznivé, protože pouze u zanedbatelného počtu žáků nalezneme důvody, které jim zcela znemožňují účastnit se TV. Běžné základní školy takoví žáci v současnosti téměř nenavštěvují.

Graf 3: Poměr plně a částečně uvolněných žáků (N=861)

2. Charakter lékařských posudků a jejich role při uvolňování žáků z TV

Lékaři představují významné aktéry v této problematice, neboť vydávají pro školy závazné **lékařské posudky**, na jejichž základě jsou žáci nejčastěji uvolňováni z TV.

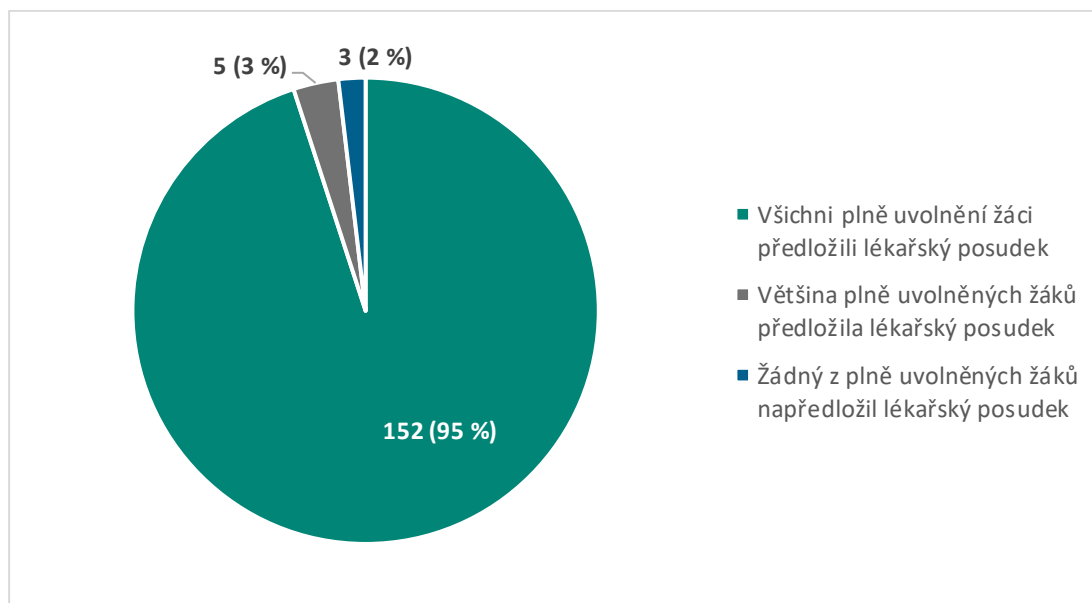
Proto se jim věnujeme v následující kapitole.

Konkrétně jsme u škol zjišťovali, jaký podíl uvolněných žáků z TV předkládá lékařské posudky, jaký je jejich charakter, obvyklá délka platnosti, zda obsahují diagnózy nebo zmiňují nevhodné pohybové aktivity pro konkrétní dítě.

Nejprve jsme se ptali škol, **kolik z plně uvolněných žáků z TV předložilo lékařský posudek** (graf 4).

V téměř naprosté většině škol (95 %) doložili posudek všichni plně uvolnění žáci. Pět škol (3 %) uvedlo, že posudek předložila většina plně uvolněných žáků. Pouze výjimečně (tři školy – 2 %) školy uvolnily žáky z TV i bez předložení lékařského posudku.

Graf 4: Podíl žáků plně uvolněných z TV na základě lékařského posudku (N=160)

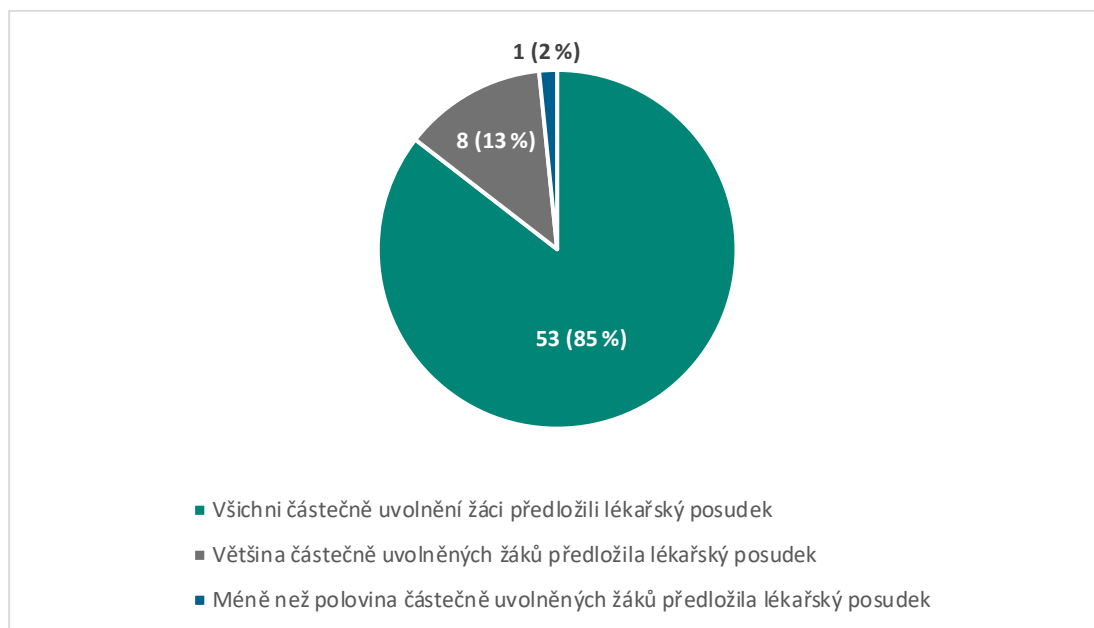
Znění otázky: „Kolik žáků, kteří jsou plně uvolnění z TV, předložilo lékařský posudek?“

U částečně uvolněných žáků z TV **se odpovědi škol příliš nelišily** (graf 5).

I v tomto případě valná většina škol (85 %) uvedla, že všichni částečně uvolnění žáci z TV posudek doložili. Přibližně desetina škol (13 %) odpověděla, že většina částečně uvolněných žáků z TV předložila posudek. Pouze v jednom případě (2 %) škola odpověděla, že posudek předložila méně než polovina částečně uvolněných žáků z TV.

Právní úprava vyžaduje, aby žáci, kteří žádají o uvolnění z tělesné výchovy na dobu školního pololetí či delší dobu, předložili řediteli školy lékařský posudek. Z odpovědí škol lze dovodit, že zpravidla dochází k dodržování této zákonné povinnosti.

Graf 5: Podíl žáků částečně uvolněných z TV na základě lékařského posudku (N=62)

Znění otázky: „Kolik žáků, kteří jsou částečně uvolnění z TV, předložilo lékařský posudek?“

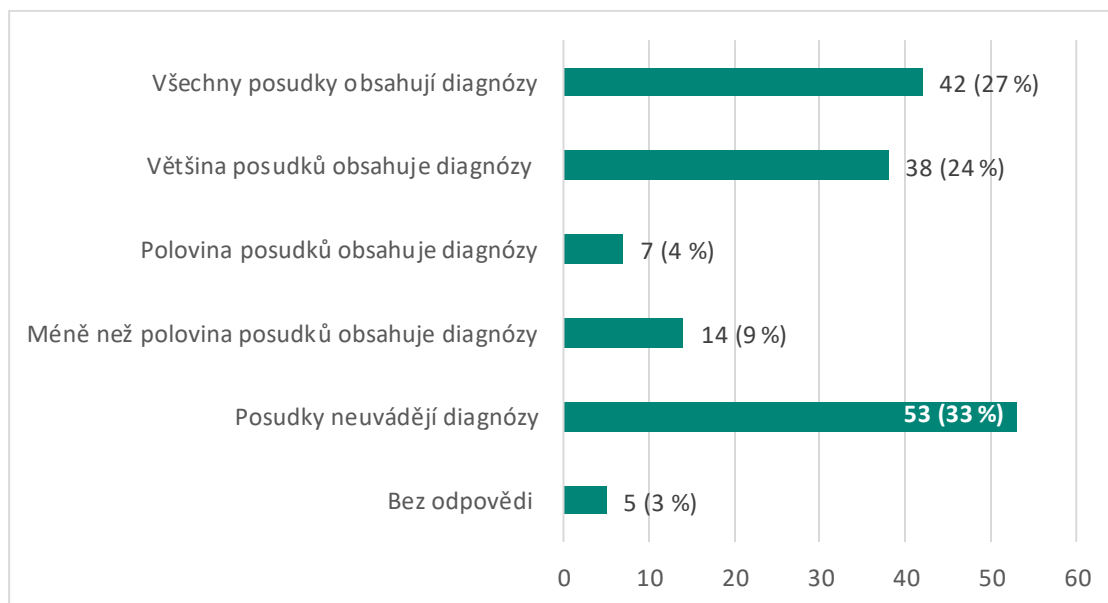
Zjišťovali jsme také, **zda lékaři uvádějí v posudcích diagnózy**, kvůli kterým je žák (ať už plně či částečně) uvolněný z TV (graf 6).

Právní úprava neukládá lékařovi povinnost uvést tento údaj v lékařském posudku. Na druhou stranu tak lékař může učinit jen tehdy, pokud s tím souhlasí zákonní zástupci žáka.⁴⁰

Více než čtvrtina (27 %) dotázaných škol odpověděla, že všechny posudky obsahují i diagnózy. Podobný podíl respondentů (24 %) uvedl, že většina posudků obsahuje i diagnózy. Pouze sedm škol (4 %) uvedlo, že diagnózy nacházejí pouze v polovině posudků. Méně než desetina odpověděla, že diagnózy zmiňuje méně než polovina posudků. Asi třetina respondentů (33 %) uvedla, že v posudcích nejsou diagnózy obsaženy vůbec.

⁴⁰ Srov. § 51 zákona o zdravotních službách.

Graf 6: Uvedení diagnóz v uvolňujících posudcích (N=159⁴¹)

Znění otázky: „Uvádějí lékaři diagnózy v posudcích, kterými uvolňují žáky (ať už plně nebo částečně) z TV?“

U škol, které odpověděly, že lékaři uvádějí ve svých posudcích **diagnózy**, jsme se dále doptávali, **které to jsou**.

Školy nejčastěji jmenovaly pouřazové či pooperační stavy, onemocnění pohybového aparátu, kardiovaskulární onemocnění, alergie (například na chlór z bazénů), respirační problémy (především astma), ekzémy a skoliózu.

Méně často se objevovaly i jiná onemocnění či poruchy, jako Crohnova choroba, diabetes, onemocnění ledvin, artritida, obezita či hemofilie. Některé školy dokonce zmínily i duševní a neurologická onemocnění (epilepsie, migréna, anorexie a nespecifická psychiatrická onemocnění).

Na setkání s odborníky z praxe jsme získali informaci, že lékaři občas vydávají posudky i na základě diagnóz, které vyhláška č. 391/2013 Sb. neuvádí. S takovým případem jsme se však v rámci našeho výzkumu nesetkali.

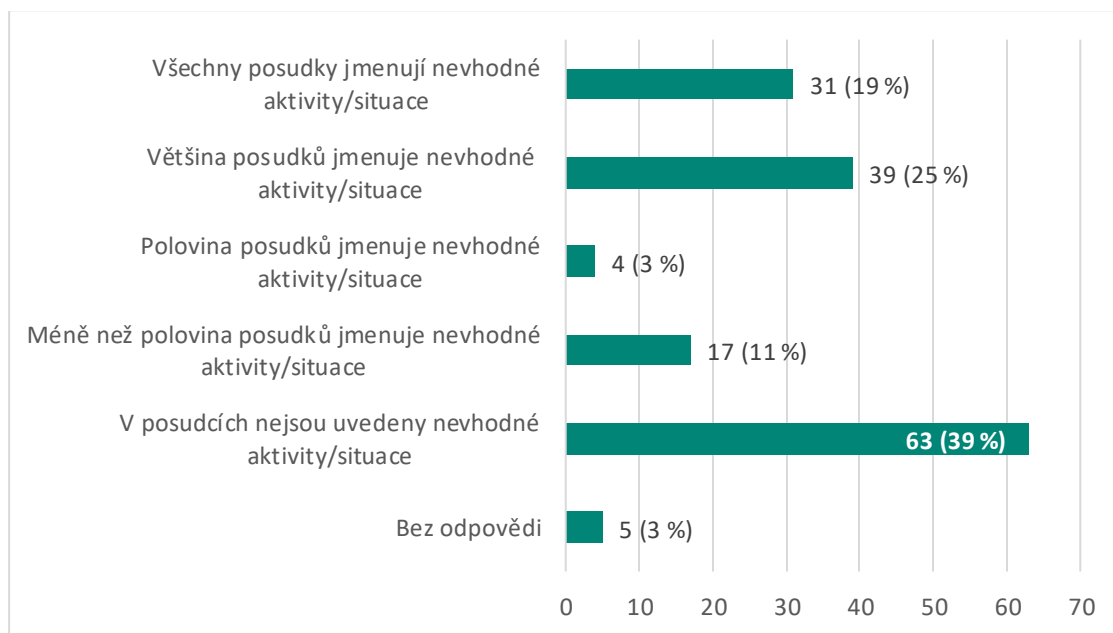
Zajímalo nás také, zda lékaři v posudcích uvádějí, jaké **aktivity a situace jsou pro žáka nevhodné** (graf 7).

Ani v tomto případě právní úprava neukládá lékaři povinnost uvést tento údaj ve svém posudku. My však považujeme za žádoucí, aby ho obsahoval – umožnil by totiž pedagogům připravit pro žáka individuální alternativní pohybové aktivity, které by mohly nahradit ty, které jsou pro žáka rizikové.

⁴¹ Tato množina obsahuje všechny školy, které odpověděly, že na základě lékařského posudku uvolňují alespoň jednoho žáka (ať už plně nebo částečně).

Jen asi pětina škol (19 %) se s takovou praxí setkává u všech posudků. Čtvrtina škol (25 %) uvedla, že nevhodné aktivity a situace popisuje většina posudků. Čtyři školy (3 %) se s nimi mohly seznámit asi v polovině případů. Přibližně desetina škol (11 %) odpověděla, že nevhodné situace/aktivity zmiňuje méně než polovina posudků. Asi dvě pětiny škol (39 %) nám sdělily, že lékaři ve svých posudcích vůbec neuvádí nevhodné aktivity/situace.

Graf 7: Uvádění nevhodných pohybových aktivit a situací v uvolňujících posudcích z TV (N=159)

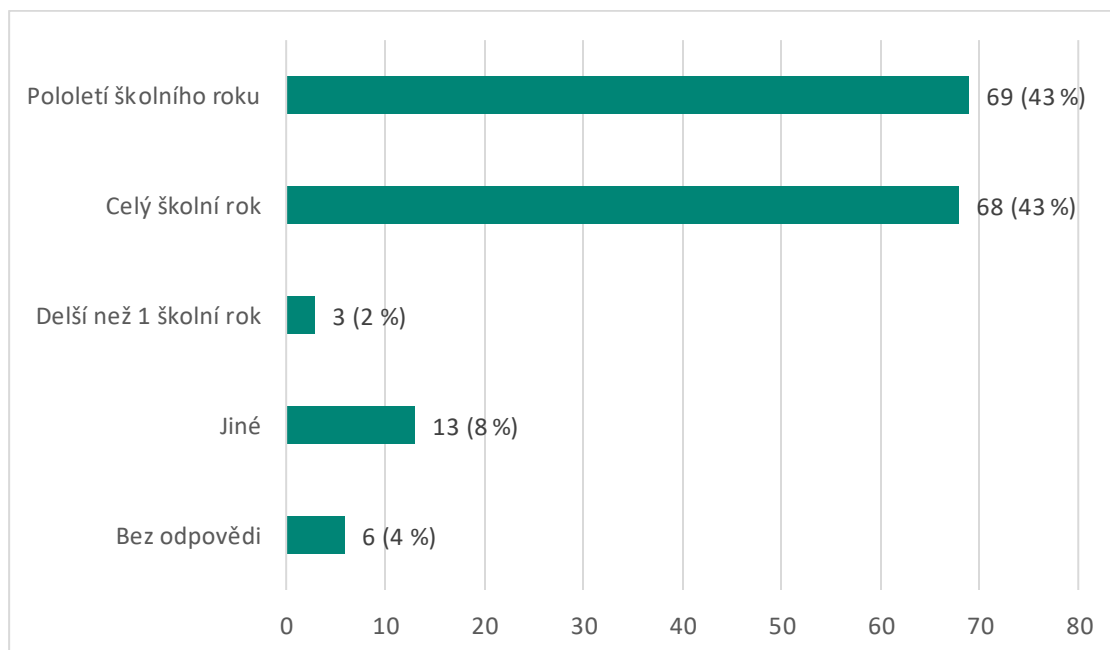

Znění otázky: „Uvádějí lékaři ve svých posudcích, kterými uvolňují žáky (ať už plně nebo částečně) z TV, pohybové aktivity a situace, které jsou pro ně nevhodné?“

Právní úprava vyžaduje, aby lékař vydal posudek na období nejméně jednoho celého pololetí školního roku. Proto jsme se zaměřili také na jejich **obvyklou délku platnosti** (graf 8).

Přes dvě pětiny (43 %) škol uvedly, že posudky nejčastěji platí po dobu pololetí školního roku. Stejný podíl škol (43 %) odpověděl, že délka platnosti posudku je celý školní rok. Pouze výjimečně školy odpovídaly jinak (ve třech případech uvedly délku platnosti delší než jeden školní rok). Asi desetina škol (13 %) zvolila odpověď „jiné“, kterou dále specifikovala (nejčastěji školy uváděly, že posudek platí po dobu několika měsíců, případně rekonvalescence žáka).

Graf 8: Obvyklá délka platnosti lékařských posudků (N=159)

Znění otázky: „Jak dlouhou platnost mají obvykle lékařské posudky?“

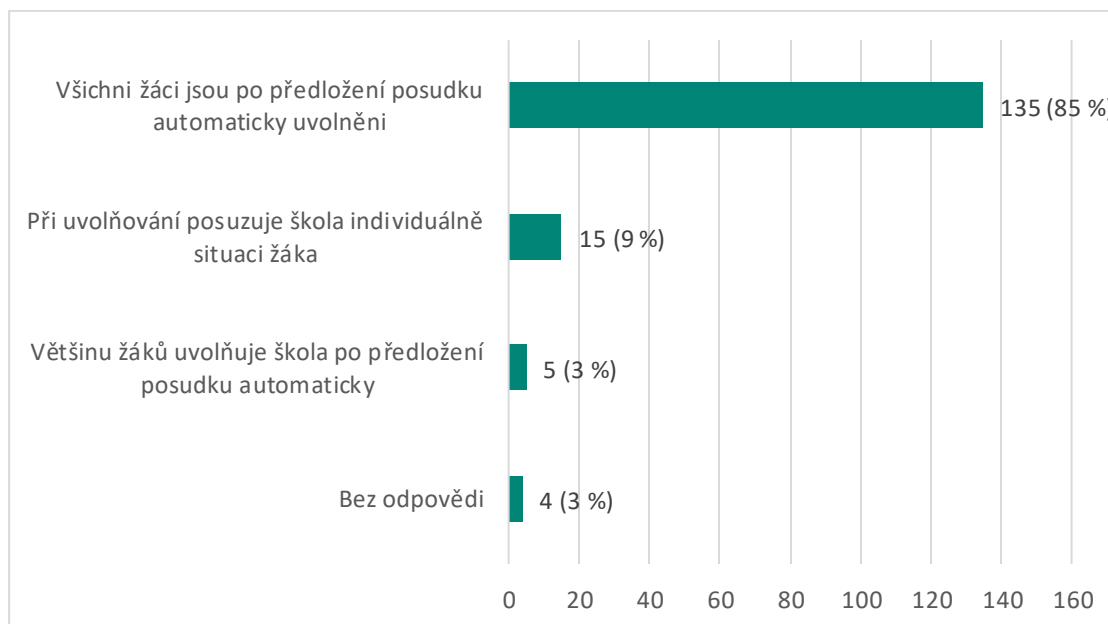
Zaznamenali jsme, že někteří ředitelé základních škol vykládají školský zákon tak, že je pouze na jejich rozhodnutí, zda uvolní žáka, který doložil lékařský posudek, či nikoliv.

Proto jsme se škol ptali na to, jak postupují v případě, že jim žák doloží žádost o (plné či částečné) uvolnění z TV společně s lékařským posudkem. Konkrétně nás zajímalo, zda jí **automaticky vyhoví, či ne** (graf 9).

Z výsledků vyplývá, že naprostá většina škol (85 %) automaticky uvolňuje žáky z TV poté, co jí předloží lékařský posudek. Pouze jednotky škol (3 %) automaticky uvolňují většinu takových žáků (3 %). Méně než desetina škol (9 %) zvažuje situaci žáka individuálně.

Pokud se ředitelé snaží v rámci individuálního hodnocení situace žáka navázat s ním dialog a nabídnout mu adekvátní podporu v hodinách TV, nelze odpovědi těchto škol hodnotit kriticky. Situace, kdy ředitelé neberou v potaz lékařské posudky a konkrétní potřeby žáka a nutí ho cvičit ve stejném rozsahu jako ostatní žáky, je však nutné označit jako příklady špatné praxe.

Graf 9: Postup škol při uvolňování žáků s lékařským posudkem (N=159)

Znění otázky: „Uvolňuje vaše škola automaticky (bez dalšího posouzení) žáky, kteří podají žádost o plné či částečné uvolnění z TV společně s lékařským posudkem?“

3. Žáci s podpůrnými opatřeními v TV

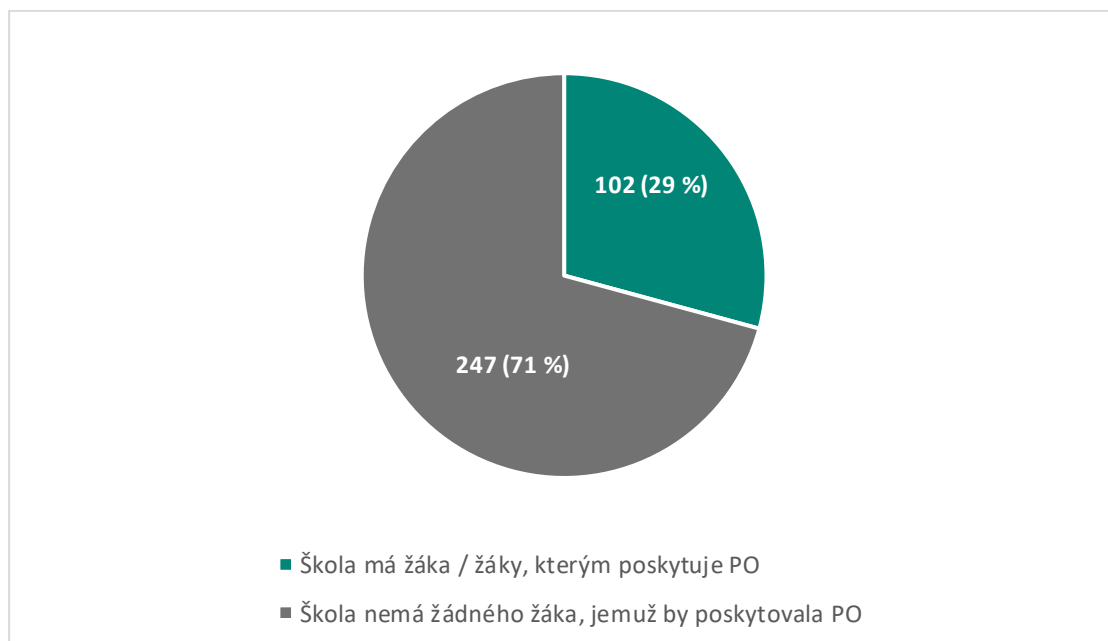
V této kapitole přibližujeme praxi škol při poskytování podpůrných opatření (PO) žákům s postižením v hodinách TV.

Domníváme se, že poskytování PO může být v mnoha případech vhodnější prevencí a alternativou k uvolnění z TV a umožňuje školám být v tomto ohledu více inkluzivní.

Nejprve jsme zjišťovali, zda **školy poskytují alespoň jednomu žákovi v TV nějaké podpůrné opatření** (graf 10).

Pozitivně odpověděla necelá třetina (29 %) dotázaných škol.

Graf 10: Poskytování podpůrných opatření v TV (N=349)

Znění otázky: „Poskytuje vaše škola alespoň jednomu žákovi v TV nějaké podpůrné opatření?“

Škol, které odpověděly, že poskytují podpůrná opatření v TV, jsme se ptali, **kolika žáků se to týká** (graf 11).

V naprosté většině případů jde o jednotky žáků (méně než deset). Pouze asi desetina škol (9 %) zajišťuje podpůrná opatření více než deseti žákům.

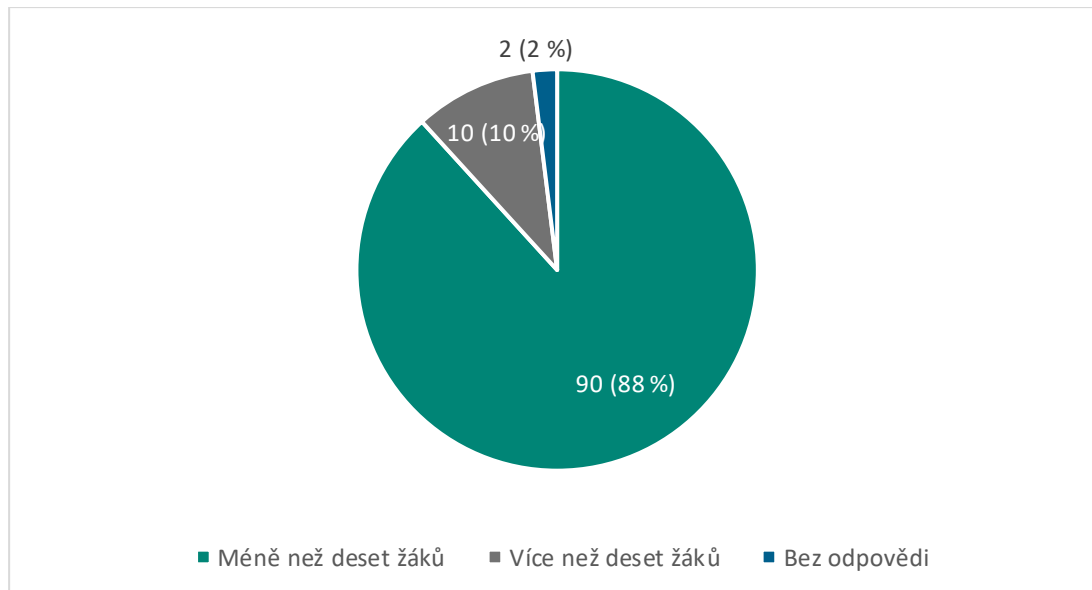
Školy, které jsme v rámci výzkumu oslovili, průměrně zajišťují podpůrná opatření v hodinách TV jen jednomu žákovi z dvou set (0,5 %). Žáků s postižením je přitom na školách nepoměrně více (9,7 %).⁴²

Ukazuje se tedy, že začleňování žáků do hodin TV má stále rezervy.

⁴² K tomuto údaji jsme dospěli na základě poměru počtu žáků a počtu žáků se zdravotním postižením na běžných školách. Data jsme čerpali ze stránek MŠMT, konkrétně z: MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Statistická ročenka školství [on-line]. Praha: MŠMT, ©2024 [cit. 16. 6. 2025]. Dostupné z: <https://statis.msmt.cz/rocenka/rocenka.asp>.

Graf 11: Počet žáků, kterým škola poskytovala v druhém pololetí školního roku 2023/2024 alespoň jedno podpůrné opatření v TV (N=102)

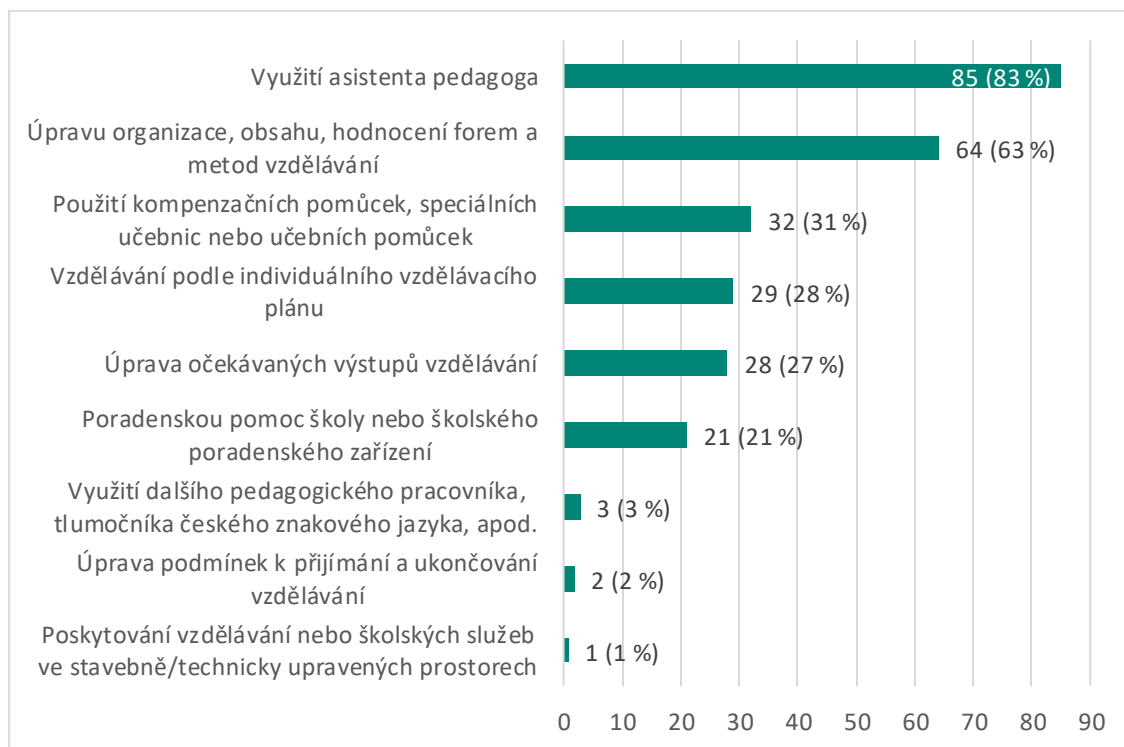

Znění otázky: „Kolika žákům po dobu celého druhého pololetí 2023/2024 poskytujete podpůrné opatření v TV?“

Škol, které poskytují žákům podpůrné opatření v TV, jsme se dále ptali, o **jaké podpůrné opatření jde** (graf 12).

Zdaleka nejčastějším je využívání asistenta pedagoga. Toto podpůrné opatření uvedly ve svých odpovědích přes čtyři pětiny dotázaných škol (83 %). Více než tři pětiny škol (63 %) odpověděly, že podporují žáky prostřednictvím úpravy organizace, obsahu, hodnocení forem a metod vzdělávání. Asi třetina škol (31 %) poskytuje žákům kompenzační pomůcky nebo učební pomůcky. Více než čtvrtina škol (28 %) vzdělává žáky podle individuálního vzdělávacího plánu a téměř srovnatelný podíl škol (27 %) upravuje žákům očekávané výstupy vzdělávání. Asi pětina škol (21 %) poskytuje žákům poradenskou pomoc školy nebo školského zařízení. Pouze tři školy (3 %) uvedly, že využívají dalšího pedagogického pracovníka, tlumočníka českého znakového jazyka apod. Dvě školy upravují podmínky k přijímání a ukončování vzdělávání a jedna škola poskytuje vzdělávání či školské služby ve stavebně/technicky upravených prostorech.

Graf 12: Podpůrná opatření poskytovaná žákům v TV (N=102)

Znění otázky: „Která podpůrná opatření poskytujete žákům v TV?“

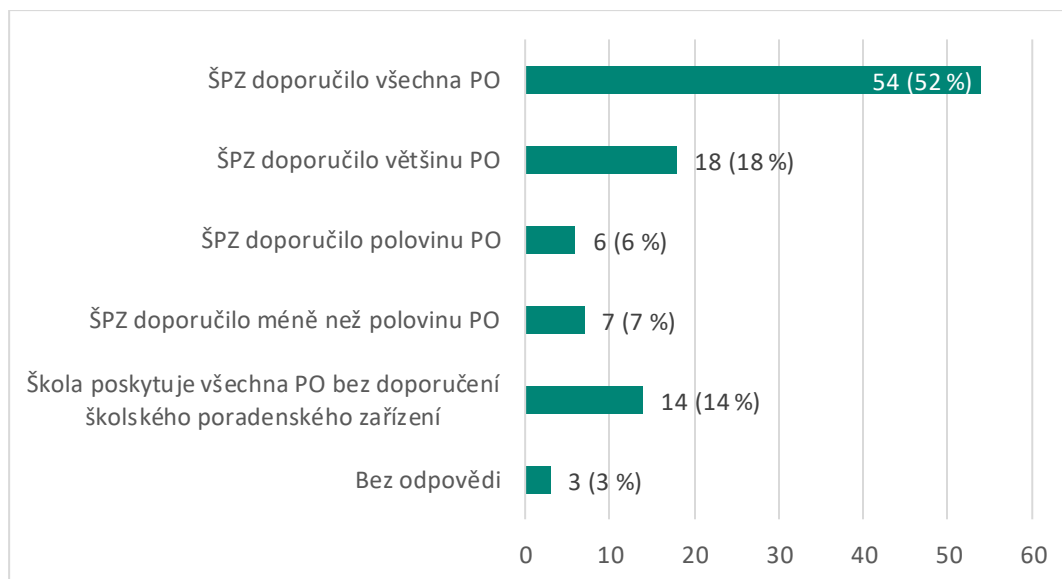
Pozn.: Součet podílů netvoří 100 %, respondenti mohli označit více možností.

Dále nás zajímalo, zda **školské poradenské zařízení** doporučilo školám poskytování podpůrných opatření v TV, či nikoliv (graf 13).

Více než polovina škol (52 %) uvedla, že jí školské poradenské zařízení doporučilo všechna podpůrná opatření poskytovaná žákům v TV. Necelá pětina škol (18 %) uvedla, že jí ŠPZ doporučilo většinu opatření. Šesti školám (6 %) doporučilo školské poradenské zařízení polovinu podpůrných opatření. Sedm škol (7 %) odpovědělo, že jí ŠPZ doporučilo méně než polovinu podpůrných opatření. Konečně, asi šestina škol (14 %) uvedla, že poskytuje žákům veškerá podpůrná opatření bez doporučení školského poradenského zařízení.

Pokud školy poskytují žákům v TV podpůrná opatření bez doporučení školského poradenského zařízení, a nejde přitom o PO prvního stupně, postupují v rozporu se školským zákonem.

Graf 13: Podíl podpůrných opatření doporučených školským poradenským zařízením (N=102)

Znění otázky: „Doporučilo vaší škole tato podpůrná opatření školské poradenské zařízení?“

4. Připomínky a komentáře základních škol k tématu uvolňování z TV

Jelikož jsme v dotazníku nedokázali pokrýt veškerá témata spojená s uvolňováním žáků z TV, vyzvali jsme na závěr školy, aby nám sdělily, zda k němu mají jakékoliv postřehy, připomínky či komentáře.

Této možnosti využila jen necelá pětina škol. Část vyjádření popisujeme níže.

Školy často zmiňovaly, že uvolňování žáků z TV je na jejich škole vždy podložené a že **systém není nijak zneužíván**, případně že se vždy **snaží vycházet vstříc** jejich individuálním potřebám.

„Do TV zapojujeme i žáky s pohybovým omezením tak, aby nebyli vyčleňováni a abychom podpořili jejich zdravý rozvoj. V současné době se snažíme zapojit do výuky žáky na vozíku. Absolvovala i plavecký výcvik.“

ZŠ, Hlavní město Praha

„Při TV respektujeme momentální fyzický i psychický stav žáka a přizpůsobujeme jim náplň hodiny.“

ZŠ, Ústecký kraj

Některé školy zase poukázaly na určité **problematické situace**. Nejčastěji zmiňovaly to, že je rodiče žádají o uvolnění dítěte z TV, i když k tomu nemají relevantní důvod, případně že nutí lékaře, aby jim vystavil lékařský posudek.

„Větším problémem je, že zákonní zástupci často bezdůvodně omlouvají žáky z TV. Jde pak o patovou situaci, protože se po možných intervencích ve škole a opatření OSPOD⁴³ vrací problém do školy a prakticky je neřešitelný.“

ZŠ, Středočeský kraj

„Rodiče vyžadují zbytečné (pozn. uvolňování z TV), lékaři potvrzují.“

ZŠ, Ústecký kraj

Další skupina komentářů se týkala **lékařských posudků**. Školy zdůrazňovaly, že v nich často postrádají konkrétní aktivity a situace, které jsou pro žáka nevhodné.

„Lékaři často argumentují, že nemohou z hlediska GDPR⁴⁴ poskytovat diagnózu. Kantora však vždy zajímá hlavně to, co žák nesmí cvičit, či omezeně. Doporučil bych tedy nějaký pokyn MŠMT k lékařům, aby situaci viděli také z druhého břehu a tady např. uvedli: Nesmí skoky, dlouhé běhy atp. anebo si vyžádali tematický plán, ve kterém třeba vyškrtnou obsah cvičení, který žák nesmí cvičit. Ti zkušenější tak dělají.“

ZŠ, Hlavní město Praha

Školám rovněž v některých posudcích chybí podrobnější argumentace či úvahy lékaře vedoucí k uvolnění žáka z TV.

„V některých případech úplného uvolnění bych volila pouze částečné, zpráva by v tomto případě měla být podrobnější.“

ZŠ, Liberecký kraj

---

⁴³ Poznámka autorů – OSPODem se myslí orgán sociálně-právní ochrany dětí.

⁴⁴ Poznámka autorů – GDPR představuje anglickou zkratku, která se používá pro nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

Závěr

Co vyplývá z našich zjištění?

Výzkum prokázal, že:

- v praxi dochází k **poměrně častému uvolňování** žáků z tělesné výchovy,
- stále **převládá úplné uvolnění** nad tím částečným,
- **podpůrná opatření** se nevyužívají v tělesné výchově tak, jak by měla, a školy jich **poskytují výrazně méně**, než tomu je v ostatních předmětech,
- **lékařské posudky nejsou jednotné**. Současně většina z nich neobsahuje informaci o aktivitách a situacích, kterým by se žák neměl vystavovat.

Z toho lze dovodit, že se ani po 8 letech po zavedení inkluzivního vzdělávání **nedaří** správně a dostatečně **začleňovat** žáky se speciálními vzdělávacími potřebami do výuky. Současná **praxe škol** tedy **není v souladu s Úmluvou** o právech osob se zdravotním postižením.

Jak budeme dále pracovat s výsledky výzkumu?

Závěry výzkumu využijeme jako jeden z podkladů pro **doporučení**,⁴⁵ které vydáme po konzultaci s lidmi s postižením a organizacemi, které je zastupují. V něm navrhne konkrétní řešení systémových nedostatků.

Budeme se také snažit **zvýšit povědomí** škol, školských poradenských zařízení, registrujících lékařů, rodičů a samotných žáků o tom, kdy a jak by se mělo postupovat při uvolňování z tělesné výchovy.

V neposlední řadě zvážíme, zda navrhne **změnu právní úpravy**.

---

⁴⁵ Srov. § 21c odst. 1 písm. c) zákona o veřejném ochránci práv.